

Нени 48-д

Legjitimacioni për punë të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik do të hiqet nëse:

- është e bazuar në të dhëna të pavërteta, ose dokumente të falsifikuara ose

- nëse udhërrëfyesi turistik nuk ofron shërbime në pajtim me nenin 48-b të këtij ligji.

Personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 të këtij ligji, miraton aktvendim për ndërprerje, përkatësisht heqje të legjitimacionit për udhërrëfyes turistik/shoqërues turistik.

Procedurën për heqje të legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik më afërsisht e përcakton personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 i këtij ligji.

Ndërprerja, përkatësisht heqja e legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik regjistrohet në Regjistrin e udhërrëfyesve dhe shoqëruesve turistikë."

Нени 7

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për veprimtari turistike.

Нени 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

930.

Vrз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за мирно решавање на работните спорови,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-660/1

3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

Член 1

Во Законот за мирно решавање на работните спорови („Службен весник на Република Македонија“ број 87/2007), во членот 1 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"Индивидуалните работни спорови можат да се решаваат и согласно со Законот за медијација."

Член 2

Во членот 3 став 1 зборот "најниската" се брише.

Член 3

Во членот 4 се додаваат два нови става 1 и 2, кои гласат:

"Помирување е учество на трето неутрално лице во посредување меѓу две спротивставени страни, со цел за постигнување спогодба за мирно решавање на колективен спор.

Арбитража е учество на трета независна страна во решавање на индивидуален спор, со цел за постигнување на обврзувачко решение за предметот на спорот."

Ставовите 1 и 2 стануваат ставови 3 и 4.

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

"Страните во колективен или индивидуален спор се слободни доброволно да одлучат за пристапување кон мирно решавање на спорот, ако со овој закон поинаку не е определено."

Член 5

Во насловот пред членот 6 зборот "трипартизам" се заменува со зборот "независност".

Член 6

Во членот 6 став 2 по зборот "постапува" се додава зборот "независно".

Член 7

Во насловот на Главата II зборовите: "Републички совет" се заменуваат со зборот "Постапка".

Пред членот 7 поднасловот се брише.

Член 8

Членот 7 се менува и гласи:

"Мирното решавање на колективните и индивидуалните спорови по повод откажување на договор за вработување и неисплата на плата го вршат помирувачи и арбитражи, под услови и на начин утврдени со овој закон."

Член 9

Членот 8 се менува и гласи:

"Стручно-административните работи во врска со мирното решавање на колективните и индивидуалните спорови по повод откажување на договор за вработување и неисплата на плата ги врши министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Министерството надлежно за работите од областа на трудот ги врши работите кои се однесуваат на:

- водење на Регистар на помирувачи и арбитражи (во натамошниот текст: Регистарот),
- обука и стручно усовршување на помирувачите и арбитражите,
- изземање на помирувачите и арбитражите,
- постапка за издавање и одземање на лиценци на помирувачи и арбитражи, согласно со овој закон,
- водење на постапката за мирно решавање на работните спорови,
- евиденција за постапките за мирно решавање на работните спорови и
- други работи предвидени со закон.

Издавањето и одземањето на лиценци го врши министерството надлежно за работите од областа на трудот, на предлог на трипартитна комисија формирана од Економско-социјалниот совет, со претставници од Министерството за труд и социјална политика, од репрезентативните здруженија на работодавачи и од репрезентативните синдикати."

Член 10

Поднасловот пред членот 9 и членот 9 се бришат.

Член 11

Насловот на Главата III и поднасловот "Заеднички одредби" пред членот 10 се бришат.

Член 12

Во членот 10 став 1 зборовите на крајот од реченицата: "до Советот" се заменуваат со зборовите: "во писмена форма до министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 13

Во членот 11 став 1 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот", а зборот "три" се заменува со зборовите: "пет работни дена".

Ставот 2 се менува и гласи:

"Ако во рокот од ставот 1 на овој член министерството надлежно за работите од областа на трудот не добие одговор за прифаќање на предлогот за мирно решавање на спорот од другата страна, ќе се смета дека предлогот за поведување постапка не е прифатен."

Член 14

Членот 12 се менува и гласи:

"Помирувачот, односно арбитерот спогодбено ги определуваат страните во спорот од Регистарот, во рок од пет работни дена од денот на прифаќањето на предлогот за мирно решавање на работниот спор.

Ако страните во спорот спогодбено не определат помирувач, односно арбитер го определува министерството надлежно за работите од областа на трудот од Регистарот."

Член 15

Во членот 13 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 16

Насловот пред членот 14 и членот 14 се менуваат и гласат:

"Надоместок за помирувач, односно арбитер

Член 17

Помирувачот, односно арбитерот, имаат право на надоместок во врска со мирното решавање на колективен, односно индивидуален спор.

Надоместокот од ставот 1 на овој член, се определува со Тарифник, кој го донесува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Надоместокот за помирувачот, односно арбитерот е на товар на министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Средствата од ставот 1 на овој член се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија."

Член 18

Во поднасловот пред членот 16 по зборот "во" се додаваат зборовите: "процесот на".

Членот 16 се менува и гласи:

"Страните во колективното договарање (во натамошниот текст: страните), можат да поднесат предлог до министерството надлежно за работите од областа на трудот за учество на помирувач во процесот на колективно договарање во смисла на членот 2 став 1 од овој закон, со цел за укажување на помош и спречување на настанување на спор.

Страните можат да поднесат предлог заеднички или поединечно.

Ако предлогот го поднел еден од страните, министерството надлежно за работите од областа на трудот го доставува предлогот и документацијата до другите учесници, со барање во рок од пет работни дена да се изјаснат дали прифаќаат учество на помирувач во процесот на колективно договарање.

Предлогот содржи: вид на колективниот договор за кој се преговара, страните, местото и времето на преговорите и име и презиме на заеднички определениот помирувач.

Помирувачот во процесот на колективното договарање:

- 1) учествува во сите фази на процесот на колективно договарање;
- 2) им укажува на страните на предлозите кои не се во согласност со закон и другите прописи;
- 3) им дава стручна и друга помош на страните и
- 4) им помага на страните да постигнат спогодба, без право да наметне решение.

Помирувачот е должен да биде неутрален и непристрасен во текот на преговорите."

Член 18

Пред членот 17 се додава нов поднаслов кој гласи: "Учество на помирувачот во колективен спор".

Член 19

Членот 17 се менува и гласи:

"Страните на колективен спор, во смисла на членот 2 став 1 од овој закон, можат да поднесат предлог до министерството надлежно за работите од областа на трудот за учество на помирувач, за укажување на помош за решавање на спорот.

Помирувачот во постапката на помирување при колективен спор:

- 1) им помага на страните да изнајдат заедничко решение за решавање на спорот;
- 2) им укажува на страните на предлозите кои не се во согласност со закон и другите прописи;
- 3) им дава стручна и друга помош на страните на независен, неутрален и непристрасен начин и
- 4) им помага на страните да постигнат спогодба, без право да наметне решение во спорот, во согласност со принципите за мирно решавање на работните спорови."

Член 20

Поднасловот пред членот 18 се заменува со нов поднаслов кој гласи: "Учество на помирувачот во спорови во дејностите од општ интерес".

Член 21

Членот 18 се менува и гласи:

"Во случај на штрајк или спор во дејностите од општ интерес или во дејностите во кои прекилот на работата би можел да го загрози животот или здравјето на луѓето или да нанесе штета од поголеми размери, страните во спорот се должни веднаш да пристапат кон мирно решавање на колективниот спор.

Постапката за мирно решавање на колективниот спор од ставот 1 на овој член завршува во рок од десет дена од поднесувањето на предлогот за мирно решавање на спорот.

Дејности во смисла на ставот 1 на овој член се дејностите кои ги вршат работодавачите во областа на електростопанството, водостопанството, сообраќајот, радио-телевизијата чиј основач е Република Македонија или единиците на локалната самоуправа, поштенски услугите, комуналните дејности, производството на основни прехранбени производи, здравствената и ветеринарната заштита, образованието, заштитата на децата, социјалната заштита, полицијата и одбраната.

Во случај на штрајк во дејностите од ставот 3 на овој член за времетраење на постапката за мирно решавање на спорот од ставот 2 на овој член, штрајкот е во мирување."

Член 22

Членот 19 се менува и гласи:

"Во дејностите од членот 18 од овој закон страните во спорот се должни да поднесат заеднички предлог за помирување наредниот ден од денот на настанувањето на спорот.

Ако страните на спорот не поднесат заеднички предлог се должни да го известат министерството надлежно за работите од областа на трудот, кое во рок од два дена од денот на настанување на спор или штрајк во дејностите од членот 18 од овој закон, по службена должност покренува постапка за помирување и определува помирувач од Регистарот.

Помирувачот е должен да ја започне постапката за мирно решавање на спорот, наредниот ден од денот на приемот на предлогот и документацијата за предметот на спорот и за тоа да ги известат страните во спорот."

Член 23

Во членот 20 став 2 зборовите: "еден претставник" се заменуваат со зборовите: "еднаков број на претставници", а зборовите: "и помирувачот" се бришат.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"Во постапката за помирување учествува и помирувачот, без право на одлучување."

Член 24

Членот 23 се менува и гласи:

"Во постапката за помирување, помирувачот им помага на страните да дојдат до заеднички прифатлива спогодба без да наметнува решенија за спорот.

Одборот ја заклучува расправата во рок од 20 дена од денот на отворањето на расправата и донесува препорака за начинот на решавање на спорот (во натамошниот текст: препорака)."

Член 25

Во членот 26 став 2 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 26

Во членот 27 по зборот "склучат" се додаваат зборовите: "или не склучат", а бројот "30" се заменува со бројот "20".

Член 27

Членот 28 се брише.

Член 28

Во членот 29 став 1 по зборот "спор" се додаваат зборовите: "со заедничка согласност на страните во спорот".

Во ставот 1 точка 2 зборот "најниска" се брише.

Член 29

Членовите 31 и 33 се бришат.

Член 30

Членот 37 се менува и гласи:

"Помирувач, односно арбитер, може да биде лице кое има добиено лиценца од министерството надлежно за работите од областа на трудот, на предлог на Комисијата од членот 8 став 3 од овој закон.

За добивање на лиценца од ставот 1 на овој член лицето е потребно да ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да има висока стручна подготовка и најмалку пет години работно искуство во областа на работните односи;
- 3) да не му е изречена санкција забрана за вршење професија, дејност или должност;
- 4) да е достоинствено на должноста помирувач, односно арбитер и
- 5) да има сертификат од министерството надлежно за работите од областа на трудот за успешно завршена обука, според Програмата за обука на помирувачи и арбитри.

Лиценцата се издава на неопределено време, а истата се одзема со губење на својството на помирувач или арбитер, во случаите утврдени во членот 31-а од овој закон.

Формата и содржината на лиценцата, како и начинот на нејзиното издавање со акт ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Програмата за обука на помирувачи и арбитри ја донесува министерот надлежен за работите од областа на трудот."

Член 31

Членовите 38, 39, поднасловот пред членот 40 и членот 40, поднасловот пред членот 41 и членот 41 се бришат.

Член 32

Членот 42 се менува и гласи:

"Регистарот ги содржи следниве податоци:

1) име и презиме на помирувачот, односно арбитерот;

2) адреса;

3) стручна подготовка;

4) број и датум на доделување на лиценцата;

5) број и датум на упис во Регистарот и

6) број и датум на бришење во Регистарот.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од членот 8 став 2 алинеја 1 од овој закон ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот."

Член 33

Во членот 43 зборовите: "став 2 точки 2 и 4" се заменуваат со зборовите: "точки 1 и 2".

Член 34

Членот 44 се менува и гласи:

"Својството на помирувач и арбитер престанува:

1) ако дополнително се утврди дека не се исполнети условите од членот 37 од овој закон;

2) ако престанат да постојат условите од членот 37 од овој закон;

3) ако не постапува согласно со членот 50 од овој закон;

4) ако неоправдано не учествува во постапка за мирно решавање на работни спорови за која е избран, односно определен;

5) ако неоправдано ја одолжува постапката за мирно решавање на работните спорови или постапката не ја води согласно со закон;

6) на негово барање;

7) поради губење на деловната способност и

8) поради смрт."

Член 35

Членовите 45 и 46 се бришат.

Член 36

Во членот 47 ставови 1, 2 и 3 зборовите: "директорот на Советот" се заменуваат со зборовите: "министерот надлежен за работите од областа на трудот".

Член 37

Членот 49 се брише.

Член 38

Членот 50 се менува и гласи:

"Помирувачот и арбитерот, се должни да го известуваат министерството надлежно за работите од областа на трудот за покренувањето, текот и завршувањето на постапката за мирно решавање на работниот спор.

Помирувачот и арбитерот се должни по еден примерок од склучена спогодба за решавање на колективен спор, односно за донесено решение за индивидуален спор да достават до министерството надлежно за работите од областа на трудот, во рок од пет работни дена од денот на склучувањето на спогодбата, односно донесувањето на решението."

Член 39

Поднасловот на членот 51 и членот 51 се бришат.

Член 40

Во членот 52 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "Министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 41

Министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе ја донесе Програмата за обука за помирувачи и арбитри, во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконскиот акт за формата и содржината на лиценцата, како и начинот на нејзиното издавање од членот 37 став 4 од овој закон, министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе го донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Тарифникот за надоместокот на помирувачот и арбитерот од членот 14 став 2 од овој закон, министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе го донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон."

Член 42

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецистен текст на Законот за мирно решавање на работните спорови.

Член 43

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2015 година.

L I G J

PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR ZGJIDHJE PAQËSISHT TË KONTESTEVE TË PUNËS

Neni 1

Në Ligjin për zgjidhje paqësisht të kontesteve të punës („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 87/2007), në nenin 1 pas paragrafit 2 shtohet paragrafi i ri 3, si vijon:

"Kontestet individuale të punës mund të zgjidhen edhe në pajtim me Ligjin për ndërmjetësim."

Neni 2

Në nenin 3 paragrafi 1 fjalët: "më e ulët" shlyhen.

Neni 3

Në nenin 4 shtohen dy paragrafë të rinj 1 dhe 2, si vijojnë:

"Pajtim është pjesëmarrja e personit të tretë neutral në ndërmjetësim ndërmjet dy palëve kundërshtare, me qëllim arritjen e marrëveshjes për zgjidhjen paqësisht të kontestet kolektiv.

Arbitrazh është pjesëmarrja e palës së tretë të pavarur në zgjidhjen e kontestet individual, me qëllim arritjen e zgjidhjes obliguese për lëndën e kontestet."

Paragrafët 1 dhe 2 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Neni 4

Neni 5 ndryshohet si vijon:

"Palët në kontestin kolektiv ose individual janë të lira që vullnetarisht të vendosin për qasje në zgjidhje paqësore të kontestet, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe."

Neni 5

Në titullin para nenit 6 fjala "tripartizmi" zëvendësohet me fjalën "pavarësisë".

Neni 6

Në nenin 6 paragrafi 2 pas fjalës "vepron" shtohet fjala "pavarur".

Neni 7

Në titullin e Kreut II fjalët "Këshilli Republikan" zëvendësohen me fjalën "Procedura".

Para nenit 7 nëntitulli shlyhet.

Neni 8

Neni 7 ndryshohet si vijon:

"Zgjidhjen paqësore të kontesteve kolektive dhe individuale me rastin e prishjes së marrëveshjes për punësim dhe mospagimit të pagës e kryejnë pajtues dhe arbitra, me kushte dhe mënyrë të përcaktuara me këtë ligj."

Neni 9

Neni 8 ndryshohet si vijon:

"Punët profesionale administrative në lidhje me zgjidhjen paqësisht të kontesteve kolektive dhe individuale me rastin e prishjes së marrëveshjes për punësim dhe mospagim të pagës i kryen ministria kompetente për çështje nga sfera e punës.

Ministria kompetente për çështje nga sfera e punës i kryen punët që kanë të bëjnë me:

- mbajtjen e Regjistrit të pajtuesve dhe arbitrave (në tekstin e mëposhtëm: Regjistri),
- trajnim dhe ngritje profesionale të pajtuesve dhe arbitrave,
- përjashtim të pajtuesve dhe arbitrave,
- procedurë për lëshimin dhe heqjen e licencave të pajtuesve dhe arbitrave, në pajtim me këtë ligj,
- mbajtje të procedurës për zgjidhjen paqësisht të kontesteve të punës,
- evidencë të procedurave për zgjidhje paqësisht të kontesteve të punës dhe
- punë tjera të parapara me ligj.

Lëshimin dhe heqjen e licencave e kryen ministria kompetente për çështje nga sfera e punës, me propozim të Komisionit Trepalësh, formuar nga Këshilli Ekonomik Social, me përfaqësuesit nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, nga shoqata reprezentative të punëdhënësve nga sindikata reprezentative."

Neni 10

Nëntitulli para nenit 9 dhe neni 9 shlyhen.

Neni 11

Titulli i Kreut III dhe nëntitulli "Dispozita të përbashkëta" para nenit 10 shlyhen.

Neni 12

Në nenin 10 paragrafi 1 fjalët në fund të fjalisë: "te Këshilli" zëvendësohen me fjalët: "me shkrim në ministrinë kompetente për çështje nga sfera e punës".

Neni 13

Në nenin 11 paragrafi 1 fjala "Këshilli" zëvendësohet me fjalët: "ministria kompetente për çështje nga sfera e punës", kurse fjala "tre" zëvendësohet me fjalët: "pesë ditë pune".